

DIPL. INŽ. MITJA GRAŠIĆ — DOKTOR TEHNIČKIH NAUKA

Na Građevinskom fakultetu - geodetski odsek - u Beogradu odbranio je 31. XII 1965 g. potpukovnik Mitja Grašić, dipl. inž., doktorsku disertaciju pod naslovom »Gravimetrijska karta Jugoslavije« (Prilog njenoj izradi u geodetske svrhe).

Podaci gravimetrijskog premera korišćeni su do sada kod nas samo za potrebe geofizičkih istraživanja gornjih slojeva Zemljine kore, dok se rad na korišćenju podataka za geodetske svrhe odvijao uglavnom u raznim pripremama i ispitivanjima. Da bi bilo moguće da se mnogobrojni gravimetrijski podaci, izmereni zadnjih decenija, primene korisno i u geodetskim računanjima i kod nas, kao npr.: za određivanje skretanja vertikalna pri predstojećim radovima na izravnanju i orijentaciji trigonometrijske mreže, kod računanja visine geoida, itd., bilo je potrebno da se ispita i reši niz osnovnih problema što ustvari i predstavlja suštinu teze. Ovdje se može nabrojiti izbor najpovoljnijih vrsti anomalija sile teže, načini prikazivanja i interpolacije izabranih anomalija slobodnog vazduha kao praktički i teorijski najpovoljnijih i to na kartama u vidu izoanomala, posebno za brdovite i planinske terene, što dosad nije povoljno rešeno ni u drugim zemljama. Pored toga u tezi je razrađen način određivanja tzv. reprezentativnih vrednosti anomalija slobodnog vazduha na principu osrednjavanja anomalija za proizvoljno odabrana područja i praktički razrađeni način iscertavanja izoanomala na kartama raznih razmjera. Naime, na osnovu vrednosti anomalija pojedinih tačaka određuje se prava osrednjavanja istih, koja pokazuje na kojim se visinama pojavljuje anomalija određenih vrednosti. Kod toga je naročita pažnja posvećena geološkoj strukturi terena, koja se odražava pored reljefa na oblik i intenzitet polja anomalija sile teže.

Prilikom razmatranja potrebnih gravimetrijskih karata pogodnih za određivanje komponenata skretanja vertikalna i drugih veličina, detaljno je analizirana tačnost navedenih postupaka interpolacije tzv. osrednjavanja anomalija područja, ukazano na značaj ovih anomalija za razna regionalna geološka razmatranja i dat osvrt na potrebnu gustinu gravimetrijskih merenja čiji podaci bi se koristili za pomenute svrhe.

Svi zaključci i predlozi o vrstama gravimetrijskih karata, posebno u vezi raspoloživog gravimetrijskog materijala i drugih osobina terena, izbora Laplasovih tačaka itd., ilustrovani su i određeni za tri različita područja u našoj zemlji: na visokom kraškom terenu sa priobalskim pojasom, na područje planina starijih geoloških formacija sa aluvijalnim delovima i u delu panonske nizine. Urađeni primeri predloženih karata pokazuju mogućnosti i pogodnosti da se takve karte izrade za celu našu zemlju.

U posebnoj glavi teze data je i analiza tačnosti i mogućnosti primene izrađene karte srednjih visina. Čitav rad je bogato ilustrovano sa konkretnim rešenjima ove problematike u drugim zemljama.

Komisiju za usmeni ispit i odbranu doktorske disertacije sačinjavali su red. prof. Geološko-rudarskog fakulteta Dragutin Prosen, vanredni prof. Građevinskog fakulteta Dr. Miodrag Jovanović i docent Građevinskog fakulteta Dr. Aleksandar Zivković. Komisija je pozitivno ocenila rad Mitje Grašića kao značajan doprinos razvoju gravimetrije i njene primene u geodetske svrhe.

Mitja Grašić rođen je 6. maja 1926 godine u Kranjskoj Gori. 1946 godine završio je Vojno-topografsko učilište, a od 1946 do 1953 godine studirao je na geodetskom odseku Tehničkog

fakulteta u Zagrebu. Po završetku studija stalno radi u Vojnogeografskom institutu i to po pitanju geodetske gravimetrije. U proteklom periodu učestvovao je u gravimetrijskim mjeranjima i u obradi podataka, sa čijeg

područja je objavio više radova i članka. Na Višoj vojnoj geodetskoj akademiji predavao je i održavao vežbe iz gravimetrije, geofizike i matematike.

Čestitamo!

A. S.

Molimo cijenjene pretplatnike da podmire dužnu pretplatu. O tome zavisi uredno izlaženje lista

Uredništvo

IN MEMORIAM

RELJA ŠILJAK

Dana 18. maja 1965. godine zauvijek je nestao iz naše sredine, dugogodišnji nastavnik Geodetske tehničke škole u Sarajevu drug Relja Šiljak. Svoj život je završio iznenada — između dva časa

— u zbornici škole, u kojoj je proveo na radu zadnje godine života.

Relja Šiljak je rođen 1909 godine u Mrkonjić gradu. Rano je ostao bez oca i tako se brojna porodica našla u teš-

koj materijalnoj situaciji. Zbog toga se po završetku ondašnje male mature, da bi što prije došao do svog hljeba, upisuje u Srednju tehničku školu u Sarajevu, koju zatim nastavlja u Geodetskoj tehničkoj školi u Beogradu i završava je 1930 godine.

Posle toga stupa u službu u Gradsko načelstvo — Sarajevo, gdje ostaje do 1933 godine. Te godine prelazi u Generalnu direkciju katastarsa i radi neprekidno na novom premjeru u raznim krajevima naše zemlje.

Godine 1947 vraća se ponovo u Sarajevo. Prvo je radio u tek osnovanoj Geodetskoj upravi SR BIH, a zatim prelazi na rad kao nastavnik na geodetskom odsjeku Tehničke škole koji kasnije prerasta u samostalnu geodetsku tehničku školu. Na ovom radnom mjestu ostao je aktivan i prisutan do svog posljednog dana.

Za zasluge i uspjehe postignute u nastavi — dodijeljeno mu je zvanje pedagoškog savjetnika. Pored toga je odlikovan nekoliko puta.

Njegovom smrću naš kolektiv gubi dobrog i savjesnog nastavnika i vaspitača, koji je utkao dobar dio svog života u razvoj i napredak ove škole. Uspomena na pokojnog Relju Šiljka — živjeće trajno među svima nama, njegovim kolegama i drugovima, koji su sa njim saradivali ili koji su ga poznavali. *Kolektiv Geodetske tehničke škole u Sarajevu*